

Gør dine billeder bedre

En erfaren amatørfotograf har sat sig for at dele ud af sine årelange erfaringer med at fotografere. De er gode at notere sig, også selv om du bare knipser familie billeder med din telefon. Der skal bittesmå ting, for at gøre et billede bedre.

Af Claus Thorhauge, www.clausthorhauge.dk

Der findes regler, regler og regler for at tage det gode billede. Her kommer nogle af dem. Men lyt først til en af mine læremestre udi fotografiet, den nu afdøde fotochef på Politiken, Per Folkver. Han sagde igen og igen: Fotoregler er til at for at brydes.

Men det er faktisk en god ide at lære de basale grundregler til det gode fotografi. Når du så kan dem på rygmarven, så kan du altid glemme dem igen, som Per Folkver sagde.

At tage gode billeder er ligesom at blive en god bilist: Lær færdselsreglerne først.

Nogle af de vigtigste regler – eller tip om du vil – handler om framing. Altså om at få det rette udsnit af verden ind i søgeren eller på skærmen.

Du står for langt væk

Den klassiske fejl er at tro, at du skal have alting med på dit billede. Det skal du ikke. Du skal have hovedmotivet med – og lige så meget miljø, som er nødvendigt. Ikke mere.

Det kræver ikke et avanceret spejlreflekskamera med en stor zoom – et par gode ben er meget bedre: Gå et par skridt længere frem mod motivet.

Når du har taget billedet, så prøv at gå et par skridt længere frem og tag et mere. Hvilket billede er bedst?

Det er et klassisk fotoråd, som den legendariske krigsfotograf Robert Capa fremførte tilbage i 1950'erne med sætningen: If your pictures aren't good enough, you aren't close enough. Hvis dine billeder ikke er gode, så er du ikke tæt nok på.

Han endte sine dage ved at træde på en landmine. Helt så galt behøver det ikke at gå, hvis du træder et skridt nærmere svigermor til familiefesten.

Gode råd er gratis

Hvordan gør jeg så ved landskabsbilleder, hvor pointen jo er at fotografere det hele – det storladne og imponerende.

”Et af problemerne med særligt landskabsfotos er, at det er svært at vurdere størrelsesforhold. Derfor kan det være en rigtig god ide at inkludere noget, som betragteren kender størrelsen på,” skriver den erfarne fotograf Morten Elm i de gratis fotoråd, som han deler ud på internettet.

Det kan derfor være en god ide at trække en kendt forgrund ind i billedet. Både for at få dybde i billedet, men også for at vise, hvor stort landskabet er. Eller simpelthen tage to billeder, som Morten Elm foreslår i sine gratis råd, som du kan hente på bedrefotograf.dk.

Melder du dig til hans nyhedsbreve, får du masser af gode fotoråd lige i indbakken.

– Jeg har skrevet flere af de her små, gratis e-bøger med gode råd, fordi der er voldsomt mange ting, man let kan gøre bedre, når man fotograferer. Og mange går død i kameraets egen manuel, siger Morten Elm i telefonen.

Flyt dig

Morten Elm har skrevet de lettilgængelige e-bøger for at hjælpe nysgerrige amatørfotografer både med det praktiske og det tekniske. Og så har han skrevet et par grundigere e-bøger, som han sælger fra sin hjemmeside.

Men lad os lige vende tilbage til de gratis råd. Det andet råd i håndbogen med de fem klassiske fotofejl lyder: Du er for doven.

Morten Elm referer til en af de syv dødssynder for at fortælle, at du bør bevæge dig rundt om motivet – og op og ned – inden du trykker på udløseren.

Den bedste vinkel kan være oppefra eller helt nede ved jorden. For eksempel er børnenes øjenhøjde den allerbedste vinkel til børnebilleder. At kigge på børn oppefra er netop dovenskab, som Morten Elm præciserer.

Han foreslår også, at du nogle gange kravler op på et eller andet i omgivelserne for at komme højere op, når du skal tage billedet. Husk også at kigge op i luften og ned i jorden – nye blikretninger kan være gode billeder.

Min egen erfaring er, at bare man begynder at overveje at kigge på et motiv fra flere højder og vinkler, så begynder framingen, indramningen, at fungere inde i mit hoved – i forvejen.

Vend kameraet

Her skyder Morten Elm lige et ekstra tip ind i min telefon:

– En af mine kæpheste er at skynde sig at tage billeder – og så begynde at komponere bagefter. Det er det gode ved digitalkameraer, du kan tage alle de billeder du vil. Det koster ikke noget. Med et godt hurtigt skud har du måske fanget situationen, der er det gode billede, siger Morten Elm.

Det tredje råd er i den grad klassisk: Vend kameraet, så formatet passer til motivet. Vi har en tendens til altid at tage billeder på højkant med mobilen – og i tværformat med et kamera.

Man kalder også højformat for portrætformat, og tværformat for landskabsformat. Bare ordene giver et billede af, hvad formaterne skal bruges til.

Tjek hele motivet

Vi koncentrerer os alle om det centrale i billedet – det vi vil fortælle. Og så glemmer for let omgivelserne og især baggrunden. Vi får et selektivt syn, fordi vores hjerne sorterer alt det uvæsentlige fra.

Det gør kameraet ikke. Det tager det hele med – også det, der støjer.

”Forsøg at finde en baggrund, der er så neutral som mulig. Uden alt for mange mønstre og kontrastfarver i forhold til hovedmotivet,” skriver Morten Elm i sine fotoråd.

Oftentimes er det bare et par skridt til siden – den ene eller den anden vej. Du kan også følge fotoråd nummer to og gå ned i knæ eller stå op på noget.

Et alternativ er at ”rydde op” i baggrunden ved at gøre den uskarp. Men det kræver, at du har mulighed for at vælge en lille blænde på dit kamera. Det kræver lidt mere viden, end der er plads til her.

Lad blitzten blive hjemme

Når der ikke er lys nok, så popper kameraets eller telefonens blitz op. Det er smart, fordi det kræver lys at tage et billede. Men ofte er det ligesom at sidde på hyggeligt værtshus i de sidste nattetimer, inden bartenderen tænder neonlyset i loftet for at gøre rent – og få de sidste gæster jaget ud:

Hyggen og stemningen forsvinder.

Har du på nogen måde mulighed for at slå blitzten fra og tage billedet uden, så prøv det. Billedet bliver let rystet og uskarpt, men måske er fortæller det situationen bedre end blitz-billedet gør. Prøv at tage et billede med og uden – og sammenlign.

Det er to forskellige verdener.

Det hjælper altid at støtte kameraet mod et fast underlag, når du skal tage billeder uden blitz. De blitzfrie billeder kræver nemlig længere lukkertid og bliver derfor nemt rystede.

Morten Elms råd er som trykt ud af denne skribents hjerte. Der skal så lidt til for at gøre et billede en smule bedre.

[BOKS]

Klassiske fotofejl

- Gå tættere på
- Tænk i andre vinkler
- Valg det format, der passer til motivet
- Tjek hele billedet – også baggrunden
- Pas på med blitz